

Enhed
Ligestilling

Høringsnotat

Sagsbehandler
Ane Villumsen

Høringsnotat til forslag til lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd).

Koordineret med
Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Sagsnr.
2023 - 3047

1. Hørte myndigheder og organisationer
Lovforslaget har været i høring i perioden fra 6. oktober 2023 til 8. november 2023.

Doknr.
47697

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

Dato
12-01-2023

3F - Den Offentlige Gruppe, 6-Byerne, Adoption & Samfund, Adoptionsnævnet, Adoptionspolitisk Forum, Adoptionstrekanten, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Amnesty International, Ankestyrelsen, Baglandet København, Baglandet Vejle, Baglandet Ålborg, Baglandet Århus, Barnets Tarv Nu, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Bedsteforeningen, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Bryd Tavsheden, BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Byretterne, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnehjælpsdagen, Børnehus Hovedstaden, Børnehus Midt, Børnehus Nord, Børnehus Sjælland, Børnehus Syd, Børnenes Bureau, Børneringen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Voldsramte (Region Hovedstaden), Danmarks Lærerforening, Danmarks Statistik, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Kvindesamfund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalking Center, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Datatilsynet, De Anbragtes Vilkår, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Departementet for Børn, Unge og Familie (Grønland), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Dialog Mod Vold, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, FABU, FADD – Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fagligt selskab for Sundhedsplejersker, Familieretshuset, FBU- ForældreLANDSforeningen, FOA – Fag og Arbejde, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Foreningen Retssikkerhed i Familiers Trivsel (RIFT), Foreningen til støtte for Mødre og Børn, Forældre og Fødsel, Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Frivilligrådet, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Godfar, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK Kommunal, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), HOME-START, Institut for Menneskerettigheder,

Joannahuset, Jordemoderforeningen, Julemærkefonden, Justitia, Justitsministeriet (Færøerne), Jysk Børneforsorg, KFUM's Sociale Arbejde, Kommunernes Landsforening (KL), Kredsdommerforeningen, Kristelig Fagbevægelse, Kvinderådet, KVINFO, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), LOKK - Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere, Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Børn og Samvær, Landsforeningen DUI-leg og virke, Landsforeningen for børn og forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Landsforeningen LEV, Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Landsstyreområdet for Sociale Anliggender (Færøerne), Ledernes Hovedorganisation, Lev Uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LO, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Lær for Livet, Mandecentret, Manderådet, Mentorbarn, Mødrehjælpen, Nationalt Videnscenter for Demens, Offerrådgivningen i Danmark, Plejefamiliernes Landsforening, PLO, Politiforbundet, Psykiatrifonden, Q-værk, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Reden Vesterbro, Retspolitisk Forening, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), Sind, Sjældne Diagnoser, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), SUMH – Sammenslutningen af Unge med Handicap, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), TABUKA, Tuba, Tænk tanken Adoption, Udbetaling Danmark, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdommens Røde Kors, Vestre Landsret, VIVE, Østre Landsret, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut) og SAND.

Herudover har lovforslaget været tilgængeligt på Høringsportalen.

2. Modtagne hørings svar

Der er indkommet hørings svar inden for fristen fra følgende høringsparter:

Ankestyrelsen, Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet, Dansk Stalking Center, Danske Advokater og Danske Familieadvokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Familieretshuset, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre (Foreningen Far), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), LOKK - Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsorganisation for sociale tilbud (LOS), Lev Uden Vold, Mandecentret, Manderådet, Mødrehjælpen, SAND, Selveje Danmark og Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt).

Herudover er der inden for fristen modtaget hørings svar fra: Dansk Erhverv, Feministisk Forandring, Københavns Kommune og Svendebjerggård.

Ankestyrelsen, Datatilsynet og Familieretshuset har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Vestre Landsret og Østre Landsret har meddelt, at de ikke ønsker at afgive hørings svar.

Alle hørings svar offentliggøres på høringsportalen.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra hørings svarene, der vedrører lovforslaget. For en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henvises der til vedlagte hørings svar. Der er ikke udarbejdet bemærkninger til de bemærkninger, der ikke direkte vedrører lovforslaget.

3. Ændringer på baggrund af høringen

De modtagne hørings svar har sammen med vurderinger af lovteknisk karakter givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget i forhold til det udkast, der har været i høring:

- Den nuværende § 109 i lov om social service (serviceloven) ændres, således at den kommer til at gælde for alle personer, fremfor at der indsættes særskilte bestemmelser som §§ 109 a og 109 b. Der er alene tale om en lovteknisk ændring uden materiel

betydning, som skal sikre en mere enkel lovgivning om krisecentre samlet i én bestemmelse. Ændringen er således ikke udtryk for, at formålet med lovændringen har ændret sig. Det er dertil blevet yderligere fremhævet i bemærkningerne, at der er forskelle på karakteren og konsekvenserne af den vold, som hhv. kvinder og mænd udsættes for, og at der skal tages hensyn til dette i indretningen af de konkrete tilbud, bl.a. ift. beskyttelsesbehov.

- Det er tilføjet til de foreslåede ændringer af § 109, stk. 1, at personer og ledsagende børn under opholdet modtager støtte og omsorg under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer.
- Der indsættes en ny ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelse med henblik på, at socialtilsynet vil kunne behandle ansøgning om og træffe afgørelse om godkendelse og delvis nygodkendelse af tilbud efter den foreslåede § 109, for så vidt angår personer, som ikke er omfattet af den gældende § 109, fra den 15. april 2024, hvor loven foreslås at træde i kraft. Ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelsen vil sikre tid for tilbuddene til at søge om og opnå godkendelse eller delvis nygodkendelse med henblik på, at kommunalbestyrelsen kan opfylde sit forsyningsansvar. Socialtilsynets afgørelse om godkendelse eller delvis nygodkendelse vil dog først få effekt fra den 1. juli 2024, dvs. at personer, ud over kvinder, som fremadrettet vil være omfattet af målgruppen for § 109, først vil kunne tage ophold på et sådant krisecentertilbud fra og med den 1. juli 2024.
- Eventuelt ledsagende børn er tilføjet i den sidste sætning til det foreslåede nye § 109, stk. 2, således at det nu fremgår, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.
- Det er i lovforslagets bemærkninger præciseret, at der ved vold i nære relationer forstås vold i relation til familie- eller samlivsforhold, i tråd med den hidtidige ordlyd af § 109.
- Der tilføjes forslag til konsekvensændringer i lov om valg til folketinget samt i lov om kommunale og regionale valg, så brevstemmer kan indhentes fra alle personer på krisecenter.

Der er derudover foretaget mindre ændringer, herunder af sproglig og lovteknisk karakter.

4. Bemærkninger til lovforslaget

Det bemærkes indledningsvist, at Social-, Bolig-, og Ældreministeriet er ressortansvarlig for servicelovens § 109. Digitaliserings- og ligestillingsministeren fremsætter lovforslaget. Som ressortansvarligt ministerium har Social-, Bolig- og Ældreministeriet følgende bemærkninger til de væsentligste punkter i de indkomne høringsvar:

4.1. Generelle bemærkninger

Danner, Danske Advokater og Danske Familieadvokater, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet, Dansk Stalking Center, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Feministisk Forandring, Foreningen Far, Institut for Menneskerettigheder, Københavns Kommune, Lev Uden Vold, LOKK, LOS, Mandecentret, Manderådet, Mødrehjælpen, SAND, Selveje Danmark og Svendbjerggård giver udtryk for, at de er positive over for intentionen bag lovforslaget om at give voldsudsatte mænd adgang til krisecentertilbud.

Danner, Feministisk Forandring og Lev Uden Vold tilkendegiver, at det er positivt, at det i lovforslaget understreges, at der ikke sker en forringelse af indsatsen for voldsudsatte kvinder.

Social-, Bolig-, og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig-, og Ældreministeriet bemærker, at lovforslaget har som primært formål at ligestille krisecentertilbud til mænd, så mænd udsat for vold i en nær relation kan få støtte og omsorg på krisecentre i lighed med kvinder.

4.2. Krisecentertilbud til voldsudsatte

Danske Advokater og Danske Familieadvokater, Danske Regioner, Foreningen Far, Københavns Kommune, Manderådet og Socialtilsyn Midt giver udtryk for, at de ikke kan se fordelene ved at opdele i tre ens paragraffer, målrettet hhv. kvinder, mænd og personer, og foreslår, at der udarbejdes en samlet § 109 med betegnelsen "personer". Danske Regioner og Socialtilsyn Midt bemærker også, at det derudover kan præciseres, at tilbuddene kan godkendes til afgrænsede målgrupper, som fx kvinder, mænd eller LGBT+-personer.

Mandecentret og Dansk Erhverv bemærker, at opdelingen i tre bestemmelser anses som velegnet til at sikre, at de nye målgruppers eventuelle særlige behov afdækkes og imødekommes, men at de savner, at dette tydeliggøres og foldes ud i begrundelsen for opdelingen.

Svendebjerggård skriver, at det er vigtigt, at der er plads til krisecentre, som ikke har køn som hovedfokus, og at krisecentre bør afspejle det øvrige samfund, så borgere kan holde fast i den normale hverdag.

Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet, Feministisk Forandring, KL, Københavns Kommune og Socialtilsyn Hovedstaden henviser til, at det er uklart, efter hvilken af de tre paragraffer en person skal tilbydes ophold på krisecenter, og at særligt målgruppen af "personer" fremstår uklar.

Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet og Feministisk Forandring opfordrer til, at der fastholdes et fokus på partnervoldens kønsbaserede karakter, og at behovet for voldsfaglige specialiserede indsatser fremgår af lovforslaget. Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet og Feministisk Forandring er positive over for, at der ikke foreslås en kønsneutral bestemmelse.

Danner og Mødrehjælpen finder det u hensigtsmæssigt, at det potentielt kan forekomme, at en voldsudsat kvinde møder sin voldsudøver på et krisecenter, og mener, at forskellene på målgrupperne bør tydeliggøres, så det undgås.

Socialtilsyn Syd vurderer, at bemærkningerne til § 4 i lov om socialtilsyn vil betyde, at et tilbud, hvis den faglige kvalitet i øvrigt er fornøden, kan organisere sig med f.eks. en afdeling til kvinder efter § 109, en afdeling til mænd efter § 109 a og en afdeling til personer efter § 109 b, og at det derfor bør præciseres i loven, hvis hensigten er, at der på tilbuds niveau skal være kønsadskillelse.

Danner henviser endvidere til, at Danmarks forpligtelser i henhold til Istanbulkonventionen bør indgå i lovforslaget.

Social-, Bolig-, og Ældreministeriets bemærkninger

På baggrund af høringssvarene samt af lovtekniske hensyn har ministeriet ændret den nuværende § 109 i serviceloven, således at den kommer til at gælde for alle personer, fremfor at der indsættes særskilte bestemmelser som §§ 109 a og 109 b. Ministeriet finder, at dette vil gøre lovændringen mere overskuelig og letforståelig, samtidig med at det materielle indhold ikke ændres, da der reelt alene er tale om en lovteknisk ændring. Ministeriet er samtidig enig i, at det fortsat er vigtigt, at der er opmærksomhed om og tages hensyn til det kønnede aspekt ved vold i nære relationer. Derfor er det yderligere tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslaget, at der er forskel på karakteren og konsekvenserne af den vold, som hhv. kvinder og mænd udsættes for, og at der skal tages hensyn til dette i indretningen af de konkrete tilbud. Der henvises til lovforslagets afsnit 2.1.2.

Ministeriet skal henvise til, at det efter en justering nu fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det er ministeriets opfattelse, at det fortsat vil være udgangspunktet, at krisecentre vil være kønsopdelte, og det vil være størstedelen af voldsudsatte, som har behov og præference for et krisecentertilbud med kønsadskillelse. Det er samtidig ministeriets opfattelse, at det også kan være relevant at afgrænse målgruppen for et givent krisecenter på baggrund af andre parametre end køn. For eksempel vil et krisecenter kunne være målrettet både kvinder og mænd udsat for vold i nære relationer, LGBT+ personer eller personer på flugt fra æresrelaterede konflikter. Ministeriet kan til Socialtilsyns Syds bemærkning oplyse, at det således ikke er et krav, at der skal være kønsadskillelse på tilbuds niveau. Socialtilsynet vil i alle tilfælde ifm. godkendelse og det driftsorienterede tilsyn dog skulle vurdere, om tilbuddet har den fornødne kvalitet under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe, herunder ift. køn, og herunder vurdere tilbuddets fysiske rammer. I vurderingen af de fysiske rammer ligger bl.a. at tilbuddets omgivelser, indretning, faciliteter og stand understøtter målgruppens/målgruppernes behov og formålet med indsatsen, herunder at de fysiske rammer inde og ude tilgodeser borgernes trivsel og tryghed samt ret til privatliv.

Ministeriet vurderer, at der bør tages hensyn til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer, og det er derfor med en tilføjelse til de foreslåede ændringer af § 109, stk. 1, tydeliggjort, at personer og ledsagende børn under ophold på et krisecenter modtager støtte og omsorg under hensyntagen til de kønsmæssige aspekter ved vold i nære relationer.

Social-, Bolig-, og Ældreministeriet er enig i, at lovforslaget bør indeholde en henvisning til Istanbulkonventionen, hvilket derfor er tilføjet i lovforslagets afsnit 4 om ligestillingsmæssige konsekvenser.

4.3. Præcisering af formål og målgruppe

Danner, KL, LOKK og Lev Uden Vold bakker op om en præcisering af formålet med et krisecentrophold, herunder at formuleringen "tilsvarende krise" udgår af § 109 i serviceloven, så det tydeliggøres, at målgruppen er personer udsat for vold i nære relationer.

Danner og LOKK skriver, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis loven også giver mulighed for voldsfagligt efterværn.

Dansk Erhverv, LOKK og Mandecentret opfordrer til, at der i bemærkningerne indføres en positiv og ikke udtømmende liste over, hvad der kan og/eller skal indgå i krisecentrets indsats, og at der skal være fokus på, at indsatsen skal være helhedsorienteret.

KL anbefaler, at det præciseres, at skilsmisse ikke er et gyldigt optagelsesgrundlag. Derudover anfører KL, at det må forudsættes, at der har været et samliv i fælles bolig, og at vold, der er begået af andre end en samboende partner, således må være en politiopgave.

Socialtilsyn Hovedstanden anbefaler, at der tilføjes eksempler i lovbemærkningerne om, hvornår en person ikke kan være en nær relation, og hvornår den private sfære starter og slutter, samt i hvor høj grad den voldsudsatte borger skal inkluderes.

Manderådet anbefaler, at begrebet vold i nære relationer erstattes af samlivsproblemer, da det vil give et mere retvisende billede.

Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet skriver, at sikkerhed er en afgørende faktor, når kvinder og deres børn visiteres til kvindekrisecentrene, og at det bør fremgå tydeligt af forslaget, at beskyttelse på krisecentrene defineres som beskyttelse mod volden, mod flere angreb og potentielt drab.

Mandecentret og Dansk Erhverv skriver, at mænd og kvinders beskyttelsesbehov er forskelligt, hvilket kan få betydning ift. både tilrettelæggelsen af indsatsen til hhv. mænd og kvinder samt ift. krisecentrets fysiske rammer. Mandecentret vurderer desuden, at beskyttelse skal forstås som beskyttelse mod voldens konsekvenser og ikke bare som udtryk for en aktuel risiko for personens sikkerhed og anbefaler, at dette præciseres.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Ministeriet skal bemærke, at det med lovforslaget foreslås at indsætte en formålsbestemmelse for ophold på krisecentre efter servicelovens § 109. Bestemmelsen præciserer, at formålet med et midlertidigt ophold på krisecentre er at yde beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning, som kan bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Formålsbestemmelsen indeholder således en positiv afgrænsning.

Ministeriet bemærker endvidere, at det politiske opdrag til lovforslaget er at sikre ligestilling af krisecentertilbud til mænd samt tydeliggøre de juridiske rammer for indsatsen på krisecentre efter servicelovens § 109. Dette følger af, at regeringen og partierne bag aftalen om finansloven for 2023 afsatte midler til en ligestilling af indsatsen til voldsudsatte mænd. Det er således ikke en del af formålet med lovforslaget at udvide indsatsen med efterværnsaktiviteter, som ikke i dag er del af et ophold på kvindekrisecentre efter § 109. Ift. målgruppen bemærkes, endvidere, at det ikke er formålet med lovforslaget at indskrænke målgruppen til alene at gælde for personer, der er udsat for vold af en samboende partner i fælles bolig, eller udvide den til at gælde personer berørt af samlivsproblemer. Målgruppen for ophold på krisecentre efter den foreslåede § 109 er personer udsat for vold i nære relationer. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger forstås ved vold i nære relationer vold i relation til familie- eller samlivsforhold.

Med lovforslaget foreslås en videreførelse af den retstilstand, der hidtil har været gældende efter § 109 i serviceloven vedrørende målgruppen for kvindekrisecentre, dog således, at bestemmelsen vil omfatte alle personer udsat for vold i nære relationer. For at præcisere at der ikke tilsigtes en ændring i retstilstanden udover at ligestille mænds adgang til krisecentre, er det i bemærkningerne præciseret, at der ved vold i nære relationer forstås vold i relation til familie- eller samlivsforhold, i tråd med hvordan det hidtil har været formuleret i lovbestemmelsen.

Med hensyn til aktørernes bemærkninger om anderledes beskyttelsesbehov mellem kønnene, bemærker ministeriet, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "*[g]raden af beskyttelse kan variere, herunder om der er tale om behov for fysisk beskyttelse.*" Beskyttelsen behøver således ikke nødvendigvis at komme til udtryk gennem omfattende fysiske sikkerhedsforanstaltninger. Beskyttelsen på det enkelte tilbud vil kunne variere, ligesom tilfældet er i dag på kvindekrisecentre efter servicelovens § 109. Det er i bemærkningerne yderligere præciseret, at mænd og kvinder kan have forskelligt beskyttelsesbehov. Det er hertil skrevet frem i bemærkningerne til lovforslaget, at eksempelvis det fysiske beskyttelsesbehov for henholdsvis voldsudsatte kvinder og mænd kan være forskelligt, hvilket kan give sig udslag i forskellige grader af beskyttelse og forskellig specialiseret faglighed på de enkelte krisecentre.

Som følge af Dansk Kvindesamfund, Kvinderådets og Mandecentrets afgivne hørings svar er bemærkningerne til lovforslaget justeret, således at det nu fremgår, at der med beskyttelse ved ophold på krisecentre forstås beskyttelse mod vold og voldens negative konsekvenser.

4.4. Kvalitet og tilsyn på krisecentrområdet

Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet, LOKK og Selveje Danmark opfordrer til, at voldsfaglighed i højere grad indgår i socialtilsynenes tilsyn med kvaliteten på krisecentre.

LOKK opfordrer desuden til, at det i bemærkningerne præciseres, at udskrivning fra krisecentre skal ske på baggrund af en voldsfaglig vurdering.

Foreningen Far foreslår, at krisecentrenes ejerskab bliver offentligt og mere kvalitetssikret end i dag med uafhængighed af kommercielle og private interesser. Foreningen Far anbefaler videre, at der sikres en bedre og mere ligeværdig voldsindsats med brug af uafhængige og kvalitetssikrede krisecentre, en speciel enhed hos politiet samt ligeværdig statslig støtte til mennesker, der oplever vold, og organisationer, der hjælper dem.

Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet, Danner og Selveje Danmark anbefaler, at udviklingen i antallet af krisecenterpladser monitoreres.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der efter en nærmere fastlagt periode foretages en evaluering for at sikre, at de foreslåede nye regler reelt medfører en ligestilling af krisecentertilbud.

Manderådet opfordrer til, at der foretages en kulegravning af hele krisecenterområdet, mhp. at styrke det offentlige tilsyn og retssikkerheden på området.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Ministeriet bemærker indledningsvist, at det politiske opdrag til lovforslaget er at sikre mænd den samme ret som kvinder til at få hjælp på et krisecenter, hvis de udsættes for vold i nære relationer. Dette følger af, at regeringen og partierne bag aftalen om finansloven for 2023 afsatte midler til en ligestilling af indsatsen til voldsudsatte mænd. Forslag og anbefalinger vedrørende hhv. socialtilsynets praksis, krisecentrenes ejerskabskonstruktioner, udskrivningsgrundlag og en speciel enhed hos politiet ligger derfor uden for rammerne af lovforslaget.

Tilbud efter servicelovens § 109 skal allerede i dag være godkendt af socialtilsynet, førend de må modtage kvinder inden for målgruppen og dermed indgå i kommunernes forsyning. Det er en betingelse for at kunne blive godkendt af socialtilsynet, at tilbuddet ud fra en samlet, faglig vurdering har den fornødne kvalitet. Vurderingen af, om et tilbud har fornøden kvalitet, sker under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe. Socialtilsynet vil således ift. den foreslåede § 109, lige som i dag, skulle vurdere kvaliteten af tilbud efter § 109 under hensyn til, at målgruppen herfor vil være personer udsat for vold i nære relationer. Efter godkendelsen vil tilbud efter den foreslåede § 109, lige som i dag, være underlagt socialtilsynets løbende driftsorienterede tilsyn. Tilsynet skal her sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet og opfylder betingelserne for godkendelse.

Ministeriet bemærker derudover, at det med lovforslaget foreslås tydeliggjort, at et krisecenter efter servicelovens § 109 i tillæg til støtte og omsorg skal yde beskyttelse og rådgivning. Indsatsen skal bidrage til, at personen og eventuelt ledsagende børn kan etablere en selvstændig tilværelse uden vold i egen bolig. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at dette forudsætter, at personer med ophold på et kvindekrisecenter modtager en voldsfaglig indsats, der specifikt retter sig mod voldsproblematikken og konsekvenserne heraf.

For så vidt angår anbefalingerne om hhv. en evaluering/kulegravning og at følge antallet af krisecentre og krisecentrepladser bemærkes det, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet løbende følger udviklingen på krisecenterområdet tæt. Ministeriet indsamler i den forbindelse centrale data om personer med ophold efter § 109 i serviceloven, antallet af godkendte krisecentre og krisecentrepladser som opført på Tilbudsportalen og følger løbende udviklingen heri. Det vil i den forbindelse kunne opgøres, hvor mange hhv. mænd og kvinder, der tager ophold på et krisecenter efter § 109.

4.5. Psykologbehandling til børn

Danner, Lev Uden Vold, LOS og Mødrehjælpen anbefaler en præcisering af, at det forudsættes, at en behandlende psykolog har en specialiseret voldsfaglig baggrund. Danner skriver desuden, at de 10 timers psykologhjælp bør kunne tilbydes til voksne og børn på det krisecenter, hvor de er indlogeret.

Mødrehjælpen finder det u hensigtsmæssigt, at afgrænsningen af målgruppen i barnets lovs § 41 er forskellige for børn over og under 12 år. Mødrehjælpen finder, at målgruppen skal ændres til, at børn kan tilbydes psykologbehandling som følge af forældres misbrugsproblemer, psykiske sygdom, konfliktfyldte samlivsophævelse eller overgreb mod barnet eller den unge, eller som følge af at barnet har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer.

LOS bemærker, at barnets lov giver børn over 12 år ret til at anmode om psykologbehandling uden samtykke fra forældremyndighedsindehaver, og det anbefales derfor, at det ikke af lovforslagets § 2 fremgår, at børn over 12 år kan tilbydes psykologbehandling alene med samtykke fra en forældremyndighedsindehaver, da dette skaber uklarhed.

Mandecentret anbefaler, at kravet om regelmæssigt ophold for børn fjernes ift., hvornår et barn er omfattet af tilbuddet om psykologhjælp og som alternativ hertil, at det i forarbejderne fastsættes til f.eks. to faste overnatninger over en 14-dages periode, hvilket antageligvis vil reducere risikoen for tvister mellem forældre. Dansk Erhverv anbefaler, at kravet om barnets regelmæssigt ophold på krisecenter tydeligt defineres i lovforslaget.

Dansk Stalking Center mener, at der er behov for helt klare retningslinjer for, hvordan det skal vurderes, om et barn har oplevet vold samt krav til dokumentation. Derudover spørger Dansk Stalking Center, hvordan de som civilsamfundsorganisation skal forholde sig til bestemmelsen, når der kun henvises til psykologbehandling i offentligt eller privat regi og skriver, at det er vigtigt at få klarlagt, hvorvidt det er nødvendigt at indhente samtykke hos begge forældre, hvis barnet er over 12 år og ikke selv har opsøgt behandlingen.

Lev Uden Vold anbefaler, at det med loven bør anerkendes, at det kan være vanskeligt og dilemmafyldt for et barn, hvis kun den ene forælder giver samtykke til psykologbehandling, og at det er afgørende, at det er barnet selv, der beslutter, om det ønsker psykologhjælp. Dernæst henvises til, at der kan være behov for konsekvensrettelse af sundhedslovens § 15 om patientens informerede samtykke.

Manderådet skriver, at de ikke mener, at der er fremlagt et overbevisende grundlag for at opheve princippet om fælles forældremyndighed og at indføre særregler i forhold til psykologbehandling i anledning af, at en person møder op på et krisecenter, samt at en psykolog vil kunne bidrage til en forældrefremmedgørelsesproces.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

På baggrund af hørings svarene om specialiseret voldsfaglighed hos psykologerne, har ministeriet tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslagets § 2, at ud over den psykologfaglige uddannelse kan det være relevant for psykologer, der behandler børn og unge, som har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, med supplerende viden om voldsfaglige problematikker.

I forhold til ønsket om udvidelse af den nuværende afgrænsning af målgruppen for at modtage behandling af en psykolog for børn under 12 år efter den foreslåede § 41, stk. 2, i barnets lov bemærker ministeriet, at lovforslaget er udformet med afsæt i regeringens handlingsplan mod partnervold og partnerdrab 2023-2026 samt aftalen om Børnene Først fra maj 2021. En udvidelse af målgruppen vurderes derfor at ligge ud over formålet med lovforslaget.

Med hensyn til bemærkningen om, at det kan være vanskeligt og dilemmafyldt for et barn, hvis kun den ene forælder giver samtykke til behandling af psykolog, kan det bemærkes, at ministeriet har tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslaget, at det i dialogen med et barn eller en ung og forældremyndighedsindehaver vil være væsentligt, at barnets eller den unges egne synspunkter høres og tillægges relevant vægt, når barnet eller den unge tilbydes behandling af psykolog.

I forlængelse heraf kan ministeriet med hensyn til hørings svaret om forældrefremmedgørelse bemærke, at de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 2 bl.a. skal ses i tæt sammenhæng med bestemmelsen i § 2, stk. 2, i barnets lov, hvorefter hjælp og støtte efter loven skal ydes med afsæt i barnets perspektiv, ressourcer og behov med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Med barnets lov fastsættes en række grundlæggende rettigheder for barnet og den unge med behov for særlig støtte. Disse rettigheder skal afspejle et tidssvarende børnesyn, hvor barnet og den unge sættes i centrum og anerkendes som selvstændige individer med egne holdninger, ønsker og perspektiver på deres liv og forhold, og i kraft heraf skal have

ret til inddragelse og til at få indflydelse på de forhold, der vedrører dem. Hensynet til, hvad der er bedst for barnet eller den unge, vil således skulle veje tungest.

Til bemærkningen om utvetydigheden i børn og unge over 12 års ret til behandling af en psykolog, skal ministeriet understrege, at lovforslaget ikke ændrer på § 41, stk. 1, i barnets lov. Med lovforslaget styrkes adgangen til behandling af en psykolog for børn og unge, der har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer. Ministeriet kan oplyse, at med § 41, stk. 1, i barnets lov, har børn og unge over 12 år, som opfylder en række kriterier, f.eks. fysisk eller psykisk vold i nære relationer, alene ret til at opsøge og modtage behandling af en psykolog eller en psykoterapeut uden forældremyndighedsindehaverens samtykke i regi af civilsamsfundsorganisationer. Med de i lovforslagets § 2 foreslåede ændringer af barnets lov vil det gælde, at børn og unge over 12 år, som har oplevet fysisk eller psykisk vold i nære relationer, vil få en supplerende ret til også at kunne modtage behandling af en psykolog i offentligt eller privat regi, men ved behandling i offentligt eller privat regi vil det ved fælles forældremyndighed kræve samtykke fra den ene forældremyndighedsindehaver.

Fsva. bemærkningerne om regelmæssigt ophold bemærkes, at det har været et hensyn at tydeliggøre, at tilbuddet om psykologbehandling ikke er begrænset til at omfatte børn, der bor fast med forældrer på et krisecenter, men også omfatter børn der har regelmæssigt ophold på krisecentret med overnatning. Det er ministeriets opfattelse, at det vil være op til en konkret og individuel vurdering, hvorvidt et barn har regelmæssigt ophold med overnatning og derfor kan anses for at ledsage forældremyndighedsindehaveren under dennes ophold på krisecenter.

4.6. Børns rettigheder

Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet og LOKK opfordrer til, at børn på krisecentre betragtes som selvstændige rettighedsindehavere, at indsatser til børn anerkendes som en del af kerneydelsen, og at indsatser til børn også indgår i socialtilsynets kvalitetsmodel.

Selveje Danmark anbefaler, at indsatserne til børn på krisecentre bør anerkendes som en del af krisecentrenes arbejde, og at der udarbejdes en takstmodel, der tager højde for børn på krisecenter.

Lev Uden Vold skriver, at børn har brug for mere støtte end psykologhjælp og anbefaler, at det tilføjes i servicelovens bestemmelser om krisecentertilbud, at barnets behov for beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstattes af den øvrige hjælp og støtte, som børn har behov for og ret til.

LOKK skriver, at der savnes et fokus på børns ret til beskyttelse fra voldsudøver bl.a. i forbindelse med samvær, og at der bør sikres en faglig stærk visitation ved etablering af krisecentre for mænd, så voldsudøvere ikke uretmæssigt tager ophold på et krisecenter og bruger barnet som brik i voldudøvelsen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Ministeriet kan oplyse, at det af den gældende bestemmelse i § 109 i serviceloven udtrykkeligt fremgår, at kvinder i målgruppen for krisecentre kan være ledsaget af børn. Tilbuddets ydelse i form af opholdet og indsatsen under opholdet omfatter således også de medfølgende børn. Ledsagende børn har derfor ret til omsorg og støtte i medfør af forældrerens ophold og omkostninger i forbindelse med medfølgende børn skal indregnes i den takst, der beregnes og opkræves for ophold i tilbuddet.

Voldsudsatte personer og deres ledsagende børn vil med lovforslaget få ret til tilsvarende hjælp, som alene voldsudsatte kvinder og deres ledsagende børn i dag har ret til efter servicelovens § 109. Det betyder bl.a., at ledsagende børn til mænd vil få ret til mellem fire og 10 timers gratis psykologbehandling. Det er kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at tilbyde psykologbehandlingen. I de tilfælde, hvor kommunen samarbejder med et krisecenter om, at krisecenteret varetager psykologbehandlingen på vegne af kommunen, vil krisecenteret ikke

kunne indregne udgiften hertil i taksten for opholdet, men vil skulle afregne udgiften til psykologbehandling særskilt med kommunen.

Det bemærkes derudover, at kommunen har en generel forpligtelse til at føre tilsyn med de forhold, som alle børn og unge under 18 år i kommunen lever under, og dertil iværksætte hjælp og støtte efter barnets lov til børn og unge, som har behov for støtte. Denne forpligtelse gælder også i forhold til børn og unge, der følger med en forælder på krisecenter. Ministeriet har på baggrund af høringssvarene tilføjet "eventuelt ledsagende børn" til den foreslåede formålsbestemmelse i § 109, stk. 2, i serviceloven, således at det vil fremgå, at beskyttelse, støtte, omsorg og rådgivning under opholdet ikke må erstatte den øvrige hjælp og støtte, som personen og eventuelt ledsagende børn har behov for og ret til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Fsva. bemærkningen om visitation ved etablering af krisecentre for mænd, bemærkes det, at der vil gælde de samme rammer for optagelse på et krisecenter for mænd, som der i dag gælder for kvinder. Dvs. at det alene er personer udsat for vold i en nær relation, der kan få ophold, og at det er lederen af boformen, der træffer afgørelse om optagelse.

Fsva. børns ret til beskyttelse fra voldsudøver i forbindelse med samvær bemærkes, at det følger af § 29 b i forældresvarsloven, at når et barn opholder sig på et krisecenter m.v. med den ene forælder, og opholdet skyldes vold eller trusler om vold fra den anden forælder, skal der af hensyn til barnets bedste efter anmodning fra den forælder, som barnet opholder sig hos, træffes en midlertidig afgørelse om, at barnet ikke har samvær eller anden kontakt med den anden forælder. Dette gælder dog ikke, hvis det anses for bedst for barnet at have kontakt med den anden forælder.

4.7. Økonomi og kapacitetsstyring

Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet og LOKK skriver, at det er afgørende, at der sikres tilstrækkelig finansiering i forbindelse med udvidelsen af målgruppen, så der ikke trækkes ressourcer væk fra tilbud til voldsudsatte kvinder.

KL finder, at der bør etableres mulighed for at styre kapaciteten og priser, så det kan sikres, at de afsatte midler passer med de pladser, der oprettes.

Københavns Kommune finder, at vurderingen af lovforslagets økonomiske konsekvenser er lavt sat. Derudover bemærker Københavns Kommune, at det med fordel kan tydeliggøres i lovforslaget, hvad kommunens forsyningsforpligtelse efter § 109 b forventes at være.

Lev Uden Vold skriver, at en del af midlerne til implementeringen af lovforslaget bør anvendes til et markant løft af IT-understøttelsen af den nationale pladsoversigt, som Lev Uden Vold varetager.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker, at der er afsat varige midler til lovforslaget. Der er således afsat midler til at dække de forventede meromkostninger for kommunerne, som følger af at ligestille mænds adgang til krisecentre efter § 109. Lovforslagets økonomi forhandles med kommunerne. Det fremgår endvidere af lovforslagets bemærkninger, at styrkelsen af indsatsen for voldsudsatte mænd ikke må ske på bekostning af indsatsen til voldsudsatte kvinder.

Med hensyn til KL's bemærkning om de styringsmæssige vanskeligheder på krisecenterområdet bemærker ministeriet, at det politiske opdrag til lovforslaget er at sikre en ligestilling af krisecentertilbud til mænd. Dette følger af aftalen om finansloven for 2023. En ændring af styringen på krisecenterområdet ligger således uden for formålet med lovforslaget.

Med hensyn til Lev Uden Volds ønske om at benytte en del af midlerne til et markant løft af IT-understøttelsen af den nationale pladsoversigt bemærker ministeriet, at dette ligger uden for formålet med og økonomien bag lovforslaget.

4.8. Implementering og godkendelse af tilbud

Dansk Erhverv, Lev Uden Vold og Mandecentret udtrykker bekymring for, hvorvidt socialtilsynet kan nå at implementere reglerne og behandle ansøgningerne om godkendelse før den 1. juli 2024. Mandecentret og Dansk Erhverv anbefaler, at lovforslaget forholder sig til den administrative byrde i forbindelse med ikrafttrædelsen af lovforslaget, og at ansøgningen om godkendelse efter de nye regler bør betragtes som en væsentlig ændring, hvis tilbuddet allerede i dag er godkendt til mænd/personer udsat for vold. Derudover anbefaler Mandecentret, at lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt udskydes, f.eks. til den 1. januar 2025, og at der findes en politisk løsning, hvor Lev Uden Volds psykologordning forlænges frem til lovens ikrafttræden.

Socialtilsyn Nord bemærker, at det er uklart, hvordan omkostninger til omregistrering af tilbud hos socialtilsynet, som angivet under lovforslagets afsnit om økonomiske konsekvenser, skal forstås, og foreslår, at det tydeligt fremgår, om der skal betales takst for væsentlig ændring, hvis lovændringen giver anledning til, at et tilbud skal have ændret sin godkendelse ved Socialtilsynet.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Med henblik på at sikre tilbuddene tid til at opnå godkendelse af socialtilsynet forud for, at lovforslaget får virkning, således at kommunalbestyrelsen kan opfylde sit forsyningsansvar, når mænd opnår ret til at tage ophold på krisecentre fra den 1. juli 2024, har ministeriet på baggrund af hørings svarene tilføjet en ny ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelse, hvorefter lovforslaget træder i kraft 15. april 2024. Af den indsatte bestemmelse i § 7, stk. 2, fremgår, at personer, der i medfør af lovændringen er omfattet af målgruppen efter § 109 i serviceloven, opnår ret til at tage ophold på krisecenter fra den 1. juli 2024.

Den tilføjede ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelse vil medføre, at ændringerne i servicelovens § 109, hvorved bl.a. målgruppen for § 109 ændres fra kun at omfatte kvinder til fremadrettet at omfatte personer, vil være gældende fra den 15. april 2024, men at personer, ud over kvinder, som fremadrettet vil være omfattet af målgruppen for § 109, først vil kunne tage ophold på et sådant krisecentertilbud fra og med den 1. juli 2024.

Ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelsen i lovforslagets § 7 vil dertil betyde, at socialtilsynet vil kunne behandle en ansøgning om og træffe afgørelse om godkendelse af tilbud efter den foreslåede § 109 fra den 15. april 2024. Tilbud, som ønsker at kunne tilbyde midlertidigt ophold til personer efter den foreslåede § 109, udover eller i stedet for tilbuddets eksisterende målgruppe, fra og med den 1. juli 2024, vil således kunne få behandlet deres ansøgning allerede fra den 15. april 2024, hvor socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om godkendelse for ikke godkendte tilbud eller delvis nygodkendelse for allerede godkendte tilbud. Afgørelsen om godkendelsen vil dog først få effekt fra den 1. juli 2024, som følge af det foreslåede stk. 2 i § 7.

I det tilfælde, hvor et tilbud, som allerede er godkendt af socialtilsynet inden den 1. juli 2024, og som fra og med dette tidspunkt ønsker at kunne tilbyde midlertidigt ophold til personer efter den foreslåede § 109, udover eller i stedet for tilbuddets eksisterende målgruppe, vil dette forudsætte, at tilbuddet ansøger om en væsentlig ændring af tilbuddets godkendelse. Tilbuddene vil i den forbindelse skulle betale socialtilsynets takst for væsentlig ændring, og omkostningerne herfor vil kunne indregnes i de berørte tilbuds takster. Dette er præciseret i lovforslagets afsnit om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., ligesom afsnittet om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige er justeret.

Ikrafttrædelses- og virkningsbestemmelsen i lovforslagets § 7 vil sikre tid for tilbuddene til at søge om og opnå godkendelse eller delvis nygodkendelse med henblik på at sikre, at kommunalbestyrelsen kan opfylde sit forsyningsansvar, når loven træder i kraft den 1. juli 2024.

4.9. Øvrigt

Foreningen Far anbefaler, at der ved manglende dokumentation og mindre alvorlige voldssager bør være mulighed for at bevare kontakten til forælderen, og at der bør være krav om en bekymringskrivelse eller anmeldelse ved politiet.

Foreningen Far anbefaler, at formuleringer som "mulig", "potentiel" eller lignende indsættes foran "voldsudøver" i § 109, stk. 8, i serviceloven, og at den rådgivning, der tilbydes manden efter den foreslåede § 109 a, bør inddrage "alle de forhold, der er relevante for den enkelte mands muligheder for at skabe sig en tilværelse uden vold". Det gælder bl.a. varetagelse af forælderrollen, sociale netværk mv.

KL foreslår, at det fremgår af loven, at hjælpen i form af støtte, omsorg og rådgivning kan ydes ambulant, idet erfaringer viser, at det kun er få kvinder, hvis sikkerhedssituation kræver beskyttelse i form af et døgntilbud.

Københavns Kommune skriver, at de i dag oplever udfordringer med borgernes mulighed for anonymitet ved indskrivning, og at det vil være en hjælp for Københavns Kommune, hvis det præciseres med lovforslaget, hvad tilbudsleder skal gøre, hvis en borger ved anonym indskrivning ikke ønsker at oplyse kommunetilhørsforhold, herunder om det vil være muligt at afvise en borger på det grundlag og hvis ikke, hvilken kommune der skal betale for opholdet.

Københavns Kommune efterlyser, at det præciseres, om en borger må tage ophold i udlandet og stadig beholde sin plads på et § 109-tilbud eller et § 110-tilbud, og om taksten i så fald kan reduceres i den periode.

Københavns Kommune bemærker, at det ikke fremgår, hvorvidt der er tænkt på samspillet med de initiativer og indsatser, der er sat i gang på hjemløshedsområdet og den nye rapport fra Ekspertudvalget på Socialområdet fra maj 2023.

Svendebjerggård oplever, at der er flere, der kan have gavn af et psykologtilbud et stykke tid efter et ophold på krisecenter, og at flere først oplever sig parate til et psykologtilbud efter endt ophold på krisecenter.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Hvad angår forslaget om at indføre krav om bekymringskrivelse eller politianmeldelse ifm. ophold på et krisecenter efter § 109, bemærker ministeriet, at dette ligger uden for rammerne af lovforslaget. Fsva. bemærkningerne om mulighed for at bevare kontakt til forælderen i mindre alvorlige voldssager skal det understreges, at § 29 b i forældreansvarsloven, der er beskrevet i pkt. 4.6., ikke finder anvendelse, hvis det efter en konkret vurdering er bedst for barnet at have samvær med den anden forælder.

Hvad angår anbefalinger til formålet med og indholdet af den koordinerende rådgivning, der tilbydes manden, bemærkes det, at den indledende og koordinerende støtte, som kommunalbestyrelsen fremover skal tilbyde til personer på krisecentre vil svare til den rådgivning, der gives til kvinder efter § 109 i dag. Lovforslaget sigter således ikke efter en ændring heraf.

Med hensyn til ønsket om at lade det fremgå af loven, at hjælpen i form af støtte, omsorg og rådgivning kan ydes ambulant bemærkes det, at servicelovens § 109 specifikt regulerer indsatsen på krisecentre, hvorfor lovforslaget alene omhandler den indsats, der gives efter denne bestemmelse.

Med hensyn til bemærkningen vedrørende anonym indskrivning bemærkes det, en persons ønske om anonymitet i praksis vil kunne rejse spørgsmål om, hvor personen kommer fra, og

dermed hvilken kommune der er handlekommune for borgeren og dermed ansvarlig for finansieringen af opholdet og i øvrigt forpligtet til at yde hjælp efter serviceloven. Personen må i disse tilfælde forventes over for centrets leder at dokumentere eller i det mindste oplyse, hvilken kommune personen og personens eventuelle børn kommer fra, jf. gældende ret fsva. kvindekrisecentre efter § 32, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1681 af 11. december 2023 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social-Bolig- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Undervisningsministeriets ressortområder.

Med hensyn til bemærkningen vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt en borger må tage ophold i udlandet og stadig beholde sin plads på et § 109-tilbud eller et § 110-tilbud, skal ministeriet bemærke, at det følger af § 2, stk. 1, i serviceloven, at det er et krav for at modtage hjælp og støtte efter loven, herunder ophold på et krisecenter, at personen opholder sig faktisk og lovligt i Danmark. Ophold på et krisecenter efter § 109 i serviceloven er ikke omfattet af bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service og barnets lov under midlertidige ophold i udlandet, der er udstedt med hjemmel i § 2, stk. 2, i serviceloven, og kan således ikke medtages under ophold i udlandet.

For så vidt angår bemærkningen om samspillet til omlægningen på hjemløseområdet samt anbefalingerne fra Ekspertudvalget på Socialområdet bemærker ministeriet, at ministeriet løbende følger udviklingen på krisecenterområdet, og at ministeriet i den forbindelse har fokus på samspillet til øvrige tiltag på socialområdet.

I forhold til bemærkningen om at flere kan have gavn af psykologhjælp et stykke tid efter ophold på krisecenter, kan ministeriet henvise til lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at hvis personen indledningsvis takker nej til tilbuddet om psykologbehandling, vil denne under opholdet på krisecentret eller i umiddelbar forlængelse heraf kunne takke ja til tilbuddet ved at rette henvendelse til kommunen herom. En person vil således kunne takke ja til tilbuddet efter flytning til egen bolig, så længe det sker i tilknytning til overgangen hertil. Det vil typisk være inden for de første 2 måneder efter personens flytning. Formålet er at sikre, at det ikke er et spørgsmål om timing for tilbuddet om psykologbehandling, der afgør, om personen kan gøre brug af tilbuddet. Kommunen er ikke forpligtet til at genfremsætte tilbuddet.